

ชื่อเรื่อง	อิทธิพลของการใช้สื่อเผยแพร่ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำเกษตรกรรมของเกษตรกรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง
ชื่อผู้เขียน	นายประชาติธิ์ ใจกว้าง
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ ธรรมปัญญา

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แหล่งข่าวสาร เนื้อหาและวิธีการนำเสนอ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเกษตรกร และสื่อที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจยอมรับการทำเกษตรกรรมตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ให้ข้อมูลหลักคือเกษตรกรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแหง อำเภองาว จังหวัดลำปาง จำนวน 9 คน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ให้เห็นถึงภาพรวมและความเป็นเหตุเป็นผลกันของข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นเพศชาย 7 คน เพศหญิง 2 คน อายุอยู่ในช่วง 46-50 ปี มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวจำนวน 2 คนมากที่สุด ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและเป็นสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีรายได้สูงสุด 200,000 บาทต่อปี ต่ำสุด 15,000 บาทต่อปี และถือครองที่ดินเป็นของตนเอง

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการทำเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากสื่อมวลชนคือ จากสื่อโทรทัศน์และวิทยุ สื่อบุคคลจากเกษตรกรอำเภอ เกษตรตำบล นักวิชาการ เพื่อนบ้าน และคนในครอบครัว และสื่อกลุ่มจากการฝึกอบรมและการเยี่ยมชมแปลงสาธิต เนื้อหาเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับจากสื่อ ทั้งสื่อมวลชน สื่อบุคคลและสื่อกลุ่ม พบว่าครอบคลุมในทุกด้านคือ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล และด้านการมีภูมิคุ้มกัน รวมทั้งเงื่อนไขความรู้และคุณธรรม โดยสื่อโทรทัศน์ใช้วิธีการนำเสนอในรูปของสารคดี เกษตรและประสบการณ์ของผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรอำเภอและเกษตรตำบลนำเสนอในรูปของการใช้นักวิชาการและผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง สื่อวิทยุใช้การนำเสนอโดยการเล่าเรื่องราวและการสัมภาษณ์เกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ สื่อกลุ่มนำเสนอในรูปของการสาธิต การใช้คนมีชื่อเสียง นักวิชาการ ประสบการณ์ของเกษตรกรผู้ทำการเกษตรตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการเปรียบเทียบการทำเกษตรแบบแสวงผลกำไรกับการทำเกษตรแบบพอเพียง

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเกษตรกรภายหลังการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ พบว่า เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้นและมีเจตคติที่ดีต่อแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรกรได้เปลี่ยนแปลงการทำการกิจกรรมทางการเกษตร ในด้านปัจจัยการผลิต คือ เปลี่ยนพันธุ์ข้าวที่ปลูกอยู่เดิมให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด เปลี่ยนการใช้ปุ๋ยจากการใช้ปุ๋ยเคมีเป็นปุ๋ยหมักแห้งและน้ำหมักชีวภาพ ด้านกิจกรรมทางการเกษตร คือ เปลี่ยนจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวมาเป็นการปลูกพืชแบบผสมผสาน รวมทั้งมีการขุดบ่อเลี้ยงปลาและเลี้ยงสัตว์ ด้านผลลัพธ์ พบว่ารายได้ของเกษตรกรไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก แต่เกษตรกรมีเวลาให้กับครอบครัวมากขึ้น

สำหรับสื่อที่มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจในแต่ละชั้น พบว่า สื่อที่มีผลในขั้นรับความรู้ คือ สื่อโทรทัศน์ วิทยุ เกษตรอำเภอและเกษตรตำบล สื่อที่มีผลในขั้นโน้มน้าวใจ คือ บุคคลที่นับถือและเกษตรกรผู้ประสบความสำเร็จ ในขั้นตัดสินใจ คือ ปราชญ์ชาวบ้าน การฝึกอบรมและการเยี่ยมชมแปลงสาธิต ในขั้นลงมือปฏิบัติ คือ การฝึกอบรมและการเยี่ยมชมแปลงสาธิต ในขั้นยืนยัน คือบุคคลคนในครอบครัว

Title	Influence of Media Using for the Extension of the Philosophy of Sufficiency Economy towards Behavioral Change on Farming of Farmers in the Area of Baan Haeng District Administrative Organization, Ngao District, Lampang Province
Author	Mr. Prachasit Jaikwang
Degree of	Master of Arts in Communications
Advisory Committee Chairperson	Dr. Udomluck Thampanya

ABSTRACT

The objectives of this qualitative study was to investigate media exposure of farmers about the philosophy of sufficiency economy, sources of news, presentation methods, behavioral change of farmers, and media effecting the decision-making process on the adoption of farming in accordance with the philosophy of sufficiency economy. Main information providers were 9 farmers in the area of Baan Haeng Administrative Organization, Ngao district, Lamphang province. Data collection was done by using in-depth interview with an interview guide.

Results of the study revealed that the respondents were 7 male and 2 female and aged 46-50 years. They had 2 family members most. Most of the respondents were elementary school graduates and members of the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperative. They had a highest annual income of 200,000 baht and a lowest annual income of 15,000 baht. It was found that they had their own land. The respondents perceived news about farming in accordance with the philosophy of sufficiency economy through television, district agriculture staff, academicians, neighbors, family members, agricultural training, and field demonstration visiting. Based on the content about the philosophy of sufficiency economy perceived by the media, it was found that the content cover all aspects: moderation, reasoning, immune, knowledge condition, and ethics. It was found that television presented agricultural documentary and experience of successful farmers who adopted the philosophy of sufficiency economy. Besides, district agriculture and sub-district agriculture staff presentation was in the form of the presentation of academicians and successful farmers who had adopted the philosophy of sufficiency economy.

Radio station presentation was in the form of story telling an interview with successful farmers, demonstration, well-known people, academicians, experience of successful farmers, and the comparison between profit-making farming and subsistence farming.

Based on behavioral change of farmers after exposure to various mass media, it was found that the farmers had an increase of knowledge on farming in accordance with the philosophy of sufficiency economy. Besides, they had positive attitudes towards the philosophy. For production factors, it was found that the farmers had changed the existing rice varieties to another which was appropriate to the topographic planting area and meet the market need. Moreover, they began to use dried-compost and bio-fermented manure. For agricultural activities, it was found that the farmers changed from mono-cropping to integrated cropping as well as fish culture and animal rearing. It was found that there was not much change in income of farmers. However, they had more available time for their families.

With regards to media having an effect towards each step of decision-making of the farmers, it was found that at the knowledge perception stage were television, radio, district, agriculture staff, and sub-district agriculture staff; at the knowledge perception stage were respected person and successful farmers; at the decision stage were local scholars, training, and demonstration fields visiting; at the implementation stage were training and demonstration field visiting as well as agricultural stage; and at the confirmation stage were family members